

Pomjaničina još nije doživila, i kakvih bježi u prijašnjih godinah sauo u Dalmaciji, a danas je samo po Istri. Uz svu Pirov pobjedu, koju su protivnici izvezeli, i koja neznamo hoće li valjanom moći biti, mi se radujemo s tim izbori, jer se je dokazalo, da se je narod naš u onoj občini, koja bježi dosad uvijek talijanskim duhom upravlja, probudio, i junacki digne na noge, da stresne tudjinski jaram pak da bude svoj u svojoj kući. Nas boli u srcu, što se je našlo naših ljudi, koji se se dalji prodati za novac, za meso, za kruh, za vino, za zdjel leće; što bježi i takov, koji su našim govorili: Talijani mi daju 5 forinti, dajte mi vi 3, pak ču za vas glasovati; što je u obče naših ljudi pokvareno tako, da svoju hipnu i zanetu pohlepu predpostavljaju obćenitom i svomu trajnoj dobi: al nismo ni izdaleka unijeti, da onaj puk nije vrijeđan, da se za njega zauzmije, i da bi se ga moralo pustiti, da padne u ždribo talijanskoga moloha. Mi, moramo da i druge nuje, zauzeti se za one naše svjeste občinare, koji se nisu dali podkupiti, koji su glasovali, kako ujutri je savjet nastalog, za dobro občine, kojih je većina u občini (izuzet naime Paulane). Za nje bi se moralni zauzeti i za to, da oni obstoje na stazi poštećuju, i da jih pak i drugi, dosad slični sliede.

Sam protivnici vreduju, da je njihova pobjeda Pirova pobjeda, i da već ni ne može biti druga, da oni za budućnost onoj občini propali.

Puk je silov proti njim, najveć proti Koparskoj gospodari razjaren, i samo njevoj priradjenoj dobroti se je zahvaliti, što njim se nije za dogodilo. Rječi od razjarena puka su dosta čuti, osobito kad su provali na: „Prete Cranci e Croati“. Među ostalimi čuli su, da nisu „preti cranzi e croati“ ukrali pokrajini 82 tisuće forintih.

Mi se stalno učimo, da, ako i bude volja gospoda koparsku i bujsku i u drugoj priliku pokazati se kod izborih, neće tako proći, neće uspijeti, kako su u opisan način ovaj put uspijeli. Svaki nek se brine za svoju kuću. Među tím nek bude s izbori u III. i II. tielu kako mu drago, naši nek se priprave za izbor u I. tielu. Nek nemalašu već neki podvostruči svoje sile, pak što Bog da i sreća ju učka. Pobjedu u I. tielu, mogli bi imati svoju većinu u zastupstvu, kad bi se deštorici I. tiela pridružilo onih 7 naših kojim su i protivnici dali svoje glasove. Na svaki način: junacki k izboru u I. tielu!

DOPISI.

Iz Oprtija polovicom agusta 1890. Riedko kada dobivate, g. uređenice, kakova vjest iz ove male i za nas kmetove nezreće občine, kano da bi ovdje sve u najboljem redu tekli, kano da bi nam sve same rane evale. Nu tko ēete, da Vas o čemu obaviesti? Kmet ne, jer uz svu svoju volju i želju nemože, buduć da ne poznaje pisma — njegovi po kulturnosci krnjeli ili bolje šarenjaci kratili su mu do danas i krate još dandasava sredstva, koja vode do naobrazbe — a mjesto toga tlače i pritisuju ga sa svih strana, same da mogu laglje s njim gospodovati.

Videc kako ostala braća širim Istru iznose na svetlo svrje jade i nevolje putem mile „Naše Slike“ i kako jim se kadito, skoprem vrlo riedko, sa strane protivnika dobaci knjiva korica kruha, da se ih tím zaspiele, pozneju nadajući našu zapuštenost, našu nazadak, našu zasplopljenost i kako nam radi toga naša latinska gospoda izkracuju i našu najsvjetija prava, porabu našeg materinskog hrvatskog jezika, videc kako oni sve što hrvatskim duhom diše, avojni otrovni jezikom crne, kleveći i troju, i znajuć, kako iz svih sili nastaje, da što više od narode naši dobri puk, napisanih, premda neuk kmet, ovo par redak za cijenjeni V. list, da bude i ostal: svjet znao za naše nevolje, da bude viđio kako se naši gospodari za nas skrbe.

Občina naša jest jedna od manjih občina Istre; broji jedva oko 5000 duša, koje sadržava talijansko grijedo Oprtije sa podobčinama: Ždrenje, Čepić, Gradin i Topolovac. Kako Vam je poznato gospodare u ovoj skuru čisto hrvatskoj občini (9 dijeli Hrvata, a jedva 10 dijeli krnjela i šarenjaka) po sili, proti volji hrvatskih kmetova, naši najveći protivnici, zagriženi opatalski, na glas radi svojeg finog ponašanja prama avemu, što hrvatskim

duhom diše. Okruženi sa svih strana od čisto hrvatskih kmetova (šaran kakovog njihovog privrženika, koji nezaujev što je puštenje i znaci — ili nezaujev u svojoj zasplopljenosti i svojem neznanstvu, kamo ga vodi lukavost krnjelska), trube uvi na sve četiri strane sveta, da smo svi zgoljni Talijani, pokrivajući svoju etatnost ište nijedan od izvanjskih kmetova ne govori kod kuće, ako ne hrvatskim materinskim jesikom. U svojoj mržji i strasti, a još više u strahu pred hrvatskim kmetom, koji će prije ili kasnije svoje oči otvoriti, postaviće si u glavu bilo silom bilo milom a nam gospodari, a mi da moramo njima robovati, kamo da bismo bili za to od Boga stvoreni. Da tu svoju nečistu svrhu postignu, služi se svim mogućim sredstvima, grdeč osobito mramki i poganskim načinom naši mili hrvatski jezik, obispajući avakoga, koji bi se usudio u tom jeziku u njihovoj kući, bilo u dučanu, bilo u uredu progovoriti, stavkovati, nijemi pskovani i klevetati; krateč nadalje kmetu svako sredstvo naobrazbe, a sreće svoje nazore i misli o budućem zemaljskom kraljevstvu tamo preko kaljuže morske, u blaženoj zemlji.

Već Vam je znano na koji način dolaze posuda, a tako i ovdje naši protivnici do pobjede kod bilo kojih izbora. Neću o tom sada razpravljati, već postavim, da su oni ordje ujek do sada poštivni načinom, zakonitim putevima došli do pobjede, pa stavimo jima samo pitanje, da li su se oni pravednim i zakonitim načinom skrbili za cjeločupnu občinu ili samo za svoje grijedo Oprtije? Jesu li oni izpanili želje i prošnje svih svojih birača ili samo onih iz grada? Jesu li podali izvanjskim občinam sredstva i prigode, da se naobrazbe ili pak samim gradjanom? Nisu li možda stavljalii zapriče, da nebi kmet izvanjski otvorio svoje oči? Nisu li napokon poteći nastojati, da nas uniše čiřenjem svojih državira i ustanovljajuć škole, kojim je jedini smjer, da odnarođe hrvatsku djecu, da zamire na materino mljeko, da zataje svoj materinski jezik i da na taj način postanu pogibeljni za društvo čovjekansko?

Na eva ta pitanja mjesto Talijana ovo sledići pravedni odgovor: Istina je, da mi Talijani od vječa gospodarimo u ovoj občini. Kako smo došli koji put do pobjede, to je za vas kmetove deveta brigata. Istina je, da suo se mi u sve ovi vremenski skrbli skoro samo za naš gradic, poljepšav ga sva bolje — grdeč ili uzdržavajući u njem tulijansku školu, sreće u njem duh talijanski, otvarajući Hrvatom protivnici družtu, držeći plesove i zabave u vrhe, za koje ne treba, da vi znate, ustanoviv gradski muzei, župniji kmetskimi za našu zabavu i za zabavu božeg našeg gosta, našeg istomiljenika itd.; istina je, opet s druge strane, da se nismo bila ničta zaureli za podobčine, u kojih prebiva čisto hrvatski kmet. A kako da se zaustavimo kad nam već sama rieč hrvatska smrdi više nego li vragu tamjan? Nismo se brijali za njihove putove ni staze; nije nam bila slava što je kmet neuk i zasplopljen nezaujev čitati ni pisati; nismo bili otvoriti mu škole ili prisiliti ga, da si sam gradit škole — već smo dačape, ako smo vidjeli ili doznali, da je koji otac obitelji da privratio svoju djecu od bilo koga podučavati, nastojati, da to djelo osnjetimo postaviti se pri tom djelom najgudnijim, naime špijunstvom, imajući ujek u pameti: Da je za kmetu motika i plug, i perio i knjiga za gospodu. Već tako i tako počeo nam je taj kmet zanovjetati, a da bude poznato pismo, tko bi onda pred njim živio, onda bi njegova mudrost, njegova znanje nadkrililo našu zlobu i našu lukavost.

(Konac sledi).

Pogled po svetu.

Trot, due 27. agusta 1890.

Austro-Ugarska: Naknadni izbori za istarski sabor u kmetskih občinah političkoga kotara Volosko obavili se dne 25. t. mj. Izbor izpao je kao što se previdjali — i kao prvi put lanske godine — jedno-glesno. Bolje i plemenitije osvete ne možemo si pomisliti od ove napram slavnoj većini zemaljskoga sabora u Poreču. Da je bilo talijanskoj gospodi čuti i viditi ona slogu i ljubav, naših izbornika, onu njihovu odluku volju i odluku birati makar stopata

iste predloženike, prošla bi ih doista u buduće želja igrati se sa svjetnim narodom izbornoga kotara Volosko-Podgrad.

Dne 30. t. mj. obaviti će se naknadni izbor jednoga zastupnika za gradove Liburnije. Kako tamo danas stvari stoje, možemo uvrđivati u zaprije, da će svjetni gradjani naše Liburnije odlučno odsuditi postupak talijanske većine istarskoga sabora.

Dne 24. t. m. držao je česki zastupnik dr. Trojan u pražkom predgradju Smilov svojim biračem govor o česko-njemačkoj nagodbi. Zastupnik je izjavio, da je vazda bio proti na godbi. Skupščina je prihvatala resoluciju, u kojoj se izražava staročeskoj stranci nepovjerenje a zastupniku Trojanu nalaže, da se u carevinskom vjeću pridruži mladočeskim zastupnikom. Istoga dana sazvao je dr. Gregr skupščinu birača u Kocenu, gdje je oštros popbijao nagodbu i odsudio staročesku stranku. U pribraćenoj resoluciji izriče se mladočeskim zastupnikom pouzdano i bodri se jih, da uztraju i nadalje u borbi proti nagodbi.

U Tirolu pokrenute Talijani živahnju agitaciju za razdieljenja Tirola u njemački i talijanski dio. Prvoma bilo bi glavno sjelo u Innsbruku, drugom u Trentu. Svaki od njih bi imao posebno zastupstvo a u skupnih poslovnih zajedničko zemaljsko zastupstvo. Dadje li zbilja do takva razdieljenja, tada bi vlasta moralna istom smislu podišli Korušku, Štajersku i naše Primorje.

Odkritje Kačiceva spomenika za okupilo je ovih dana sve hrvatske časopise bilo u kojoj hrvatskoj pokrajini. Tomu slavju pridružili se i drugi Slaveni, što nam pokazuje, da nije jošte posve izumro vez krvni medju nami i da se Slaveni sjećaju našega velikana, koji je onake krasno opjevao slavenske viteze.

Rusija: Glavnije ruske novine služu se u tom, da se je položaj na kon posjetia njemačkoga cesara u toliko promjenio, što imade sada veće nade, da će se uzdržati europejski mir. Njemačka da ide za tim, da dodje do sporazuma između Rusije i Njemačke, što će se dogoditi bude li ona više poštovala i podupirala ruske interese nego li je to do sada činila. Prvi njemački ministar ili kancler Caprivi odlikovan je od cara Aleksandra najvećim ruskim redom.

Italija: Iz Rima brzojavljaju, da je vlast tamo razpustila dva irentska družta t. j. družtvu „Oberdank“ i družtvu „Petar Barsanti“. Imena tih razpuštenih družtvu govore jasno za te težili članovi i koja njim bježi svrha. U talijanskom parlamentu biti će bez dvojbe vike i krike radi toga raspusta.

U slavu

Starca Milovana

(zvonjelica).

Jos mi zora navjesta učna
Sladko mirno i spokojno učiva,
A u gori vila se učiva,
Da mi podje duž hrvatskog stana . . .

. . . Vila letnu . . . kila odabran
Svud ju venci i cvećem dariva,
Da ih nosi vesela i živa
Do spomena starca Milovana.

Redaj vience s vrcem od zlata,
Sipaj cveća u velikom broju
U Makarskoj, vilo umiljata.

Al uz vience, uz uzdržava sva ta
Ded polazi i tu pjesmu moju
Skromni pozdrav istarskog Hrvata!

— Rieka, 26. agusta 1890.

Rikard Katajinić-Jeretov.

Franina i Jurina

Fr. Ča bi reć, da n' bilo pondeljak nijega „pol miša pol tica“ videt na Volosken?

Jur. Tez zaas, da se boje svetla božjega.
Fr. Ma se neto bat sobotu.
Jur. Te stavit kakovu krpinu na obraz.

* * *

Fr. Lovranskemu meštru da te Slovenci iz Sežane diplom nest.

Jur. Ca bi reć?

Fr. Od reselja da j' dobil pravdu s „Franium i Jurinum“.

* * *

Fr. Mošćenički Pierin da j' kupil malo od malinara.

Jur. Buzarona! Ča se j' va beći zvrunil?

Fr. Deju, da će hodit po komisione od Brseča do Kastva sakeh balotacioni.

Različite vesti.

Izbor dvojice zastupnika u kmetskih občinah političkoga kotara Volosko. Dne 25. t. m. obavio se u gospodskom Voloskom izbor dvojice zastupnika za izvanjsko občine tega kotara. Svi izbornici ili fiduciari — njih 74 — pristupiše k izboru. Predsjednik izbornog komisije bježi imenovan vječastni g. Ante Ročić, župnik-dekan iz Hrušice. Birati se počelo okolo 9 sati u jutro. Vladu je zastupao jedan perovodja političke oblasti. Izbor bježi gotov prije 11 sati. Svi izbornici glasovaše složno — kao jedan muž — za narodne predloženike za g. Šlavoju Jenku, načelniku u Podgradu i gosp. Matku Madiću, urednika našeg lista. Po dovršenom izboru zaorile složni izbornici u izbornoj dvorani trokratni: živin novozbranim zastupnikom, a veseli uzlici razlogiye se daleko po krasnom Voloskom.

Posliju podnju fastas da keć objeda skoro svi izbornici u hotelu „Slatina“. Ovim se pridružili i mnogo rođoljuba iz svega Voloskoga kotara. Za objeda vladalo je oduševljeno i iskreno veselje podjari-vano rođoljubima govor i krasnom narodnom pjesmom. Izbornici iz podgradskoga kotara ostavile nas okolo 5 sati poslije podne dočim su male kaznije otisli i braća Lovranci, Mošćenici, Braseči i Vepričani. Najradnji ostaše izbornici iz občine Kastva, koji se pozabavile jošte na Voloskom i napokon kod Matulja.

Sreć je svakom od veselja skakalo gledajući onu ljubav i slogu, koja je za vaku i kod skupnog objeda vladala. A kad ei tekar tuo oduševljene rieći onih svjetnih izbornika, većinom kmetskih rike, morala ti skočiti na oko od zadovoljstva suza radostnica. „Ne jedan put“, užikljivuči dični naši izbornici, zagroši se porečkim našilnikom — „ne jedaput“, već se puta bude i trebalo pobrati čemo na izbore, da izberemo opet i opet naše rođoljube i prijatelje, pak da njim „uzljemo“ u Poreč dokle god njim nasilje uozlogradi.

Pristor nam lista za danas nedopušta, da progovorimo o toj narodnoj pobedi občinje, ali biti će i tomu zgodje. Medjutim svjetno Vam obraz vredni birači i izbornici pot. kotara Volosko i ujardječniji: živili!

K izborom za gradove u Liburniji. Dne 30. t. m. pozvani su izbornici gradova Kastav, Volosko, Lovran i Mošćenice, da si izaberu zastupnika na zemaljski sabor u Poreču. Borba biti će po stoji pričici ljeta kano i prošle godine. Agenti talijanskog političkoga društva obilazili su ovih dana gradove naše Liburnije. Došlo i preko Škocje. Među njima bilo i talijanskih zastupnika na zemaljskom saboru. Ovi nisu došli radi zabave u ovo doba godine, no ovoj vrućini. Njih nije drugo dovelo u one strane van zakona, da agitiraju, do spletare, da zavaraju kakvoga slabičića i prevrtljivca. U naši tvrdi Kasav nisu se podusali. Tamo su poslali svoga

ageata, nekoga Petru Deškoviću iz Mošćenice, mlađu čovjeka, koji je se jo predu svoju svetu dužnost. „Citonaica“, političkoj godini izdavao za Hrvata i koji je dnuo „Eduinstvo“, „Delarsko podporno dajeće to svoje hrvatstvo bezramno i u državu“, načelnici podružnice „st. Ciprijan“ listu zagovarao i branio. Neimajući rila i Međuda, „Hrvati radnici“, uređujući „Eduinstvo“ i „Našu Slogu“ te poslao se u Kastav, prošao dan 25. t. m. kano kakav grof kro- jedni rođoljubi poslaše u Makarsku brzo- cijom po Voloskom. U Kastvu izpitivo javne pozdrave i čestitke.

proti Dr. Stangeru a hvaleš sarenjačkog kandidata. Zahvaliti može Bogu što su nije u Kastvu namjerio na brkate ljudje, jer bi se danas za stalnu bolje sjecalo svoga izleta. Njegova agitacija svjedoci nam kako su nizko pali naši narodni protivnici kad su služe u nečiste svoje svrhe ovakvimi stvorovi, koji će bez drojbe i njih prevariti kato što izdaže svoj rod i svoje poticke. U Lovranu rade za sarenjačkoga kandidata poznate kukavice, domaći izrodili propali potencenci, koji će za novac i

u propici dočekati, koji će za novac i tovareša
proti svojim roditeljicima agitirati. Sve što
je poštenuga, neodvisnoga i čestitoga kolik
u Mošćenica toli u Lovranu i Voloskom
jest za Dr. Stangera, muža zrciloga,
pametnoga i učenoga. Za Kastavsko gra-
đane niti se negovati: Oni će kad jedan
muž glasovati za narodnoga predloženika,
koji mora prodrijeti budeti naše stare sloge
i bratske ljubavi, kojega preporučamo
vratići svim dobro i pošteno mislećim i
kome sručano kličećim: da živi na-
rodni kandidat dr. Andra Stanger!

Vjenčao se. Iz Žinjina javljaju nam, da se je dne 20. t. m. tamo vjenčao proti sedanjemu g. načelniku, avakaku občinskim tajnikom g. Niko Butković sa namjerom, da bude opet načelnik. Gospodnjicom Marijom-Ivanom Rovis. Čestitamo.

† Ivan Spinčič. Dan 20. t. m. umro i zemaljskega zastupnika, o kojem ido-

je u svojem rođnom selu Špičići, Iran jedan glas, da je bio muž dosta bista Špičić. Kao dječak naučiv se u kratko glave, ali da ju je upotrebljavao više vremena čitati i pisati, a nemoguć, kako je svoju nego li na običniju korist. Njegova sreća, dulje učiti, išao je kao sobac u obitelji netkoj Franju prišliču na blago u Obrubu, manjka i stricera uma i ikustva, ali bivšega predoravaju u Dalmaciju u Vladičinu. Upravo je u Vladičini u službi proboravio najveći dio življenja i jednom kao ga je i nadmogao, naime te obitelji u Zadru. Mljetić i u Trstu, u želji za sticanjem, za obogaćenjem sebe i svijeta. Radin je i štedljivo možda i preko

visoko su ga cijenili svi članovi te obožavatelji njegova ničem i nikad neokaljanoga poštjenja i radi njegove nepokolebitive vjernosti, tako da su mu povjeravali i najređe stvari, i da su mu konačno i mirovinu doznačili. Nego nije ga poznavala i cijenila samo za slavnu obitelj, koja ga je tako prekreu smatrala svojim članom, nego su ga cijenili svi, koji su ga poznavali, a poznavala ga je njih mnogo osobito za njegova boravka u Trstu. Tu jo na bio vodičem, svjetnikom, podupirateljem svih onih, koji se su k njemu utekli, a takovih bijale osobitosti mnogo iz Kastavčice, gdje je u svojoj rođnoj kući prošivio zadnje godine trideset od rana jutra do kasne večeri kao najradoniji seljak. Sam je jako skromno, rečki bi skoro šketo živje – oblaćio se priprsto, hranio se toliko, da je živin, a pio nije vina nego u osobitih okolnostima – ali druge je rad poduprav kad mu se je prilikova prazila. Među ostalima podupirao je izdatno pok. Antuna Spinčića, kad je već u zlih godinah i z negovljivih obiteljskih okolnostiškolao svoga sina Vjekoslava, današnjeg profesora i zemaljskog podbrotnika. Pokojni Ivan bio je Vjekoslavu daljnji rođak i kraljni kum, te se je zanj ubrzo sbljao kao pravi kuma, kao zamjenik otca, kao drugi otac. Mi bilježimo ovu kratku crticu, da pokazuemo, kako i čovjek nekoro niz takvih nauka i pripresta zauzimanja može mnogo dobra učiniti, kad ima zdrav razum i poštenu srce. Da Bog te željebi naša zemlja i takovih radjala! Vjećna spomen apomen Ivanu Spinčiću, koji si skromno živio mnogo dobra učiniti, neznajući ljevice što je deonica činila!

Kaćićeva svećanost u Makarskoj. Po vjetričkoj koju vadimo iz talijanskih novina moralna je izrasti Kaćićeva svećanost čestvanevo. Pani jedu i otrava donose ovdašnji listovi critica o rečenoj svećanosti, koja ih peče kano živa vatra. Hrvatske novine donosaju brojave vesti o toj svećanosti opisujući ju kano nještvo nevidjena i nečuvana. Svi hrvatski listovi održaje se u svećano ruhu, a nekojici i nisu o drugom nego o Kaćiću. Čim nam vireme i u prostor lista dopuni izvestiti da je naše čitatelje obširnije o narodnom slavlju u Makarskoj.

Zastupniks kakav je bio pokojni Križanac komu su se laskali i lizali, a za hrabrost mu se sujili, znaјuć da ga vode u nepoznate zemlje. On je k tomu i jednu drugu stipe upotrijebio — sve valjda da se, prikupi svojin u Poreču. Činio je pozar, baš za dan izbora ave Pregarek k notarima da podpišu njeko pismo o dijeljenju zemaljskoga zemljista, koje njim je on za skup novac obavio. On, čujemo da ide i Podgrada pač i iz pokrajine; mi nećinimo drugo, nego ga prema onomu što smo rekli preporučamo braci u Dalmaciji.

Iz Krka. Done 13., 14. i 16. t. m.

Koliko nam je do danas poznato odužila se i naša Istra pepelu neuromlogu većina so u Švađa narodna društva, čitanice i pojedini rodoljubi odaslaše odboru u Makarsku pismene i brzojavne pozdrave. U tomu je prednjačila i ovaj put naša krasna Liburnija sa svojim strazrom - drevnim Kastvom na čelu. Občina Kastav, čitanica i Bratorstvočina odaslaše brzojavne čestitke. Za njim povelio će Volosko. Opatija itd. Prigodom izbora narudnih zastupnika na Voloskom bijaše odasla podjeli brzovački i Makarsku, kojim se rodoljubi Liburnije izpričale što nemogu sudjelovati kod hr-vršljii se občinski izbori u gradu Krku. Za negdašnje naše gospodare Mletčice bili je grad Krk ističeći u uporište njihovih rada u kvarnerkoškoj zaliievu. Nije dakle tako, sko je isti grad potomu dosegao mletačkih obitelji poprimio ravninu talijansko obilježje. Hrvati, koji su se tek vremena doseljavali u grad, potalijančili se te sad imato od njih, po onoj staroj ponosnoj slovici, najčešće protivnike. Spada doista pod krčku občinu hrvatsko selo Vrh s 350 stanovnika, ali zapušteno kosta jest uvećaški i svečenčki, postaje predmetom gdje naši protivnici mogu za uspjehom

upošteviti svoja nečista sredstva. Uz takve obstoјnosti Hrvati stanojući u gradu, malo njih na broju, nisu mogli stupiti u borbu kao stranka, ali ipak s druge strane nisu smjeli ostati ravnnodušnim mirovici i puštiti, da bud tko zasjedne u občinskom uredu.

- Stoji njim uvjet u pameti način, kojim su krčka gospoda s njima postupala za vrijeme njihovog paštanja; nemogu zaboraviti pačanje krčke gospode i fukare u izboru zastupnika za vanjske občine, a napokon njima dozvolili i ono granjevje za občinskim dobrom i imetakom, što no je pokazala nekolicitina izmed krčke gospode. To je ponukalo Hrvate stanjuće u gradu Krku, da stupi u izbornu borbu. Nije nijih dake vodila želja za stvaranjem, nego lih namjera, da štite seba i probitke grada pred potonom nekolicitine. S tom namjerom pružili su pomoćnu ruku krčkim konšzem, kolim je također dozvolilo

akupcem, kojim je također dozvoljen
sebišeno i učestvo gospodarenje nekojih
krčkih kaputasa. Krčka kopačka stranka
postavila je dakle svoje predloženja u
trećem izbornom tielu. Tu je pravljiva
stranka iznijela sva stvca paklenska sredstva,
da zastrasi, podmiti i prevare dužne, pa
trebe i bezazale ibornike. Tridesetorica
njegore fukare ponješane sa nekojimi
takožvanimi go-podičnicama, među kojima uči-
telji propatricke škole u Trstu Kirinčić i
učitelj gradske škole u Kopru Uđina oble-
tavali zastraseno i zapanjeno ibornike,
te jih vukli kao janice na klaonicu. Prio-
tili dražbom, nudili i do 50 for. za poje-
dine glasove, strašili stavkavim izmaliča-
tinamibornike, izigravajući njim silom
iz ruku glasovnice. Nije došlo dakle što je
kopačka stranka, koja se pouzdala jedino
u samosvet i poštjenje ibornika, podlegla
u trećem tielu, gdje je najsiromašniji dio
pučanstva. Kad se ipak ta masa osvestila
iz one bezsviestice, u kojoj je bila umjestno
podržana, mnogi doduše molbom, da se
uništiti izbore, obećujući, da bi se tada
drugaj vladali.

U drugom izbornom kolu su većinom kramari, te kopaci nisu niti postavili svoje kandidate. Medjutim oduševujuća boju cikloma zastupstva je imalo dati prvo izborni telo, jer takozvanoj krčkoj gospodi nisu dali mjesto izbornici niti u trećem, niti u drugom tieldu. Svi su dakle sa napetostčići očekivali uspjeh izbora u prvom tieldu. Pobjedu su odrali prijatelji mira i reda, te bijahu izabrani slijedeća gospoda: dr. Fran Volačić, pop Petar Žic, Miroslav Celebrini, Antun Karabaić, Jakob Dunković i Jakov Fiorentin, koji su dobili 16 glasova, dočim su njih protivni predloženici dobili 14. Za prve su glasovati svečenici i triecniji oporezovnici, docinu su za potonje glasovali pet c. k. poreznih činovnika, među kojima i jedan Slovener, odu umirovljeni c. k. površni prijemnik, univočeni sudbeni kancelista, dva sudbena podpredjena činovnika, dva učitelja pučke škole, jedan profesor na realci u Trstu, jedan kopac, jedan mesar, a na koncu prikazala su punomoć blagajnici i pospone u ovom kotaru Sandora Ellwanga i Schegga. U nekoj bezvestici gradskog zastupstva pred više i više godina bio on izabran počastnim građanom, te je bio, da se sada oduzi svojim negdašnjim prijateljem, pomaže njim do jasala. Ipak izborno povjerenstvo nije ga pripustilo glasovanju, jer su manjkali užidni uslovi. Dijilitino se, nepogodio cilja po svom običaju. Glavno uporište protivne stranke bili su, kako izvidno, činovnici, a najjače oni na poreznom uredu. Cesar kralj protutavnik Thedrez imao poči dne 12. r. m. na vojničke vježbe, ali ovud kola občenito glosa, da mu je već pred dva mjeseca bilo obječano, da će ga za ovu godinu izbavit. On učinio dvaput molbu i dvaput mu bje odbijena. Treći put ipak postignuo svrhu. Nekoji vele, da se izpratio ogromnim poslom na poreznom uredu. To ipak nije priečilo porezne činovnike, da za izbora zare cijelo vrijeme ne prozoru. Dapače dne 16. t. m. došli ljudi u porezni ured, da platе porez, pak nenesi ni jednog činovnika.

Tako se eto dovršili izbori. Mjesto

jasala i gulaša, dožao hladni tuš. Krčka gospoda se zadovoljavaju dati oduska svom jadu kroz vrždak svojih sineva, koji pot-put uličnjaka napastuju mirno prolazeće svećenike. Djeđovska uglednost! *Punctum.*

Dne 3. tek. mј. priredio "Planinsko društvo" iz Sušica izlet u Punat u Košljon. Priedilo se u Punat pučki ples i regata sa ladjama. Pod večer bila skupna večera u šumiču na ubavom ostrvuču Košljunu. Izletniči razdragani krasnim polo- zajem dodeši i taj oduska svom učinili. Redale se xitavice, a mladići narađali pratnji domoljubivim pjesmama. Magc. O. Stanko Dujmović snimio u skupu fotografiju izletnika. Sakupilo se tom prigodom 18 f. za medicinski fakultet, a isto to

ko za našu „Bratovšćinu hrvatsku“ i „udi“, te nprakon izletnicu obdarili i anjeverački samostan na Košljunu. U 10. mjesecu ožujku se izletnici, praćeni njnjim, da se naskoro opet sastanemo na hrvatski domjenjak.

Dne S. t. m. pohodio nas iz Opatijske profesor J. a g i c sva svojom vrednošću prenosi hrvatskom, te su za tri dana bili osti našeg zastupača g. dr. Vitezovića, pregledao je rukopis krčkog statuta, saostansku knjižnicu u Košljunu i drugo starinje. Mi smo pak bili prezadovoljni, da smo mogli čuti njegovu prijaznu i eu tiec.

Još bi bilo koješta, da kažem, al se
njim, da me g. urednik trega ne strpa u
č, pak završujem.

Iz Žminja pišu nam 25. t. mj. Rekoste
čo više puta, g. uredniče, da nam pred-
ložim naši narodni profirnici poslike srake

nući naši pravnički poslovi stake
ihove propasti bilo kod kojih izbora, da
propao bogatstvo, inteligenciju i red,
pobjedio siromaštvo, glupoči i nered.
Samo se gororilo i pisalo i kod naš poslijo
ako propasti šarenjačke stranke, a tako
va i sruđa drugud, gdje počeli su zakon
pravica. O bogatstvu naših šarenjaka
čemo da govorimo, jer imaju među
nim i projekta, a kako je stećeno to
gatstro, znademo mi kmetovim pomagbolje.
inteligenciji naših šarenjaka bilo je
posta govara u Vašem cionjenom listu, a
čak oviti naš „Malino“ mogao bi s tim
zamazati čitaru porečku, „babu“ i puljskoga
polićka*. Tu poznate su i Vam njegove
neutilje izpod postolje, svakojaki noćni ne-
čini, dirljaka napadanja, uzemljuvanje
i vrtvih i vrtvačkih kostiju na groblju.

su bez dvojbe sve najbolji znakovi teligencije i uzornoga reda naših šarača. Al o samom napredku i redu u počini neka Vam služe sljedeći podatci za imeno sarenjačke i hrvatske uprave na počini. Iz tih podataka razvitić ćete kakav bio red i napredak pod sarenjačkom, ali takođe i hrvatskom stranom. Al neka

kakav pod hrvatskom upravom. Ali neka
vore brojke. Občinski dug iznosi je
5. jučiš. god. 1886., u svemu 6579 for-
54 nrc. Godine 1887. pa je taj dug na
584 for. i 58 nrc. Taj dug preuzeo je
hrvatsko zastupstvo, te ruku talijansko-
srpske. Da vidimo, kako je upravljalo
zastupstvo, i otkako duga naše
občine za godinu 1888., 1889. i 1890.

g na 1303 for. 50 novac. Godine 1889.
ao je taj dug na 1051 for. 82 novac, a
dine 1890., kojeg nismo još na koncu,
sav naš občinski sag se sastoji 778 fr.
novac. Te brojke jasno govore, kako je
šlo občinskoj zastupstvu u tri godine
našem občinskom dug sa 4884 for. 58 novac,
u samih 778 for. i 82 novac.

Kad brojke govore, tada mora fanta-
zirati. Ordje dokle neponosne našim

na urovanj. Ovdje dakle neponaže nisu
renjakom nikakva sanitacija, nikakvo kle-
tanje i nikakvo očrnjivanje, jer brojke
potrebno dokazuju, da se kod nas pod
vatkom upravom napreduje u svakom
gledu dođimo se je pod talijanskiim
zavani godinice sve to dublje padalo
— svakom obziru.

Opet petardo u Trstu. Javili smo nevno, da su naši nespašeni bacili petardu na jednih Barkovljah u predverje rođendana Njeg. Veličanatna cesara i kralja cara Josipa. One večeri pripravili su bi Barkovljani svečan obhod po svom jestancu. Nespašeni htijedao potamniti svečanost te bacile petardu.

Dne 24. t. m. slavilo je naše „Deželovsko podporno društvo“ godišnje blagovljenje svoje zastave. U pratnji zasebe i sa krasnom trobojnicom na čelu zastava je silno povorka članova iz društvenih i prostetnih u crkvi sv. Antona k sveti. Glazbu je udarala narodne komade tem u crkvi i natrag. Našim radikalcem je bilo dokako po čudi, što se je okolo zastave sabralo neprebrojno množiče Slovenc, greda Trsta, koji su jugički korakali uz pratnju narodnih davorija. Istoga dana bijaše na večer velika

čanost u najvećem ovašnjem vrtu „Al
lendo nuovo“. Tuji se opet sastalo veliko
možtvo našega puka, ponajvećma radojka.
Osim slavenski program izveden bijaše na
će zadržljavato.

Trčanski nespašeni, da potamne i u slavenske srećanost, poslužiće se na svojim paklenim oruđjem. U neku u 2 kata postoji podne bacite petardu stuhab pred vratni družbenim prostorom. Udarac ovijske tolik jak, da ga ee jo u i udaljenijih ulicah. Nesreće nije ga hvala bilo nikakve. No to nebijaše nemirnjakom dosta. Danas (dne 27. n.) u 10. sati u jutro baciti petardu u sedi ratnvaljstva policije na III. kata d vratni nadkomesar Busch-a. Po bielom

